

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Dagmar Nygrínové v právní věci **žalobkyně: H. K.**, proti **žalované: Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalované proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 42 Cad 67/2004 - 6 ze dne 30. 4. 2004,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 42 Cad 67/2004 - 6 ze dne 30. 4. 2004 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalovaná (dále též „stěžovatelka“) podala včas kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 30. 4. 2004, č. j. 42 Cad 67/2004 - 6, jímž bylo rozhodnuto takto: „Řízení se zastavuje a věc se vrací správnímu orgánu k dalším úkonům v rámci administrativního procesu. Nikomu se nepřiznává náhrada nákladů řízení.“

Z odůvodnění usnesení vyplývá, že zahájení soudního řízení iniciovala stěžovatelka, která podáním doručeným dne 14. 4. 2004 postoupila krajskému soudu žalobkynin dopis ze dne 29. 3. 2004 a označila jej jako žalobu proti svému důchodovému rozhodnutí. Krajský soud se ztotožnil s konstatováním stěžovatelky, že podání žalobkyně v důsledku svých vad nemá náležitosti žaloby, přičemž z tohoto podání není ani v nejmenším patrné, že jeho pisatelka měla v úmyslu obrátit se na soud. Podle názoru krajského soudu se správní orgán měl tedy vůči pisatelce vyrovnat se skutečností, že odvolání bylo podáno v rozporu s právními předpisy, které takový opravný prostředek v předmětném případě nepřipouštějí. K transformaci neoprávněně podaného odvolání do podoby soudní žaloby bez předcházející komunikace s jeho pisatelkou však nebylo nejmenšího důvodu, zejména když správní orgán

si byl dobře vědom skutečnosti, že o žalobu nejde. Domnívá-li se správní orgán, že je nyní na soudu, aby v rámci „doplnění“ náležitostí ve smyslu § 71 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), vložil odvolatelce do úst slova žaloby, pak se podle názoru krajského soudu mylí; takový postup by totiž výrazně přesáhl rámec ustanovení § 5 o. s. ř. a narušil by ústavní rovnost účastníků soudního procesu. Nezbytnost pokračovat ve správním řízení je podle názoru krajského soudu fundamentální překážkou předmětného řízení soudního. Bylo proto rozhodnuto při použití § 64 s. ř. s. a § 104 odst. 1 o. s. ř., když aplikace § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není možná, neboť tu nejde o návrh adresovaný jeho autorkou soudu.

Proti rozhodnutí krajského soudu podala stěžovatelka kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy pro tvrzenou nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Stěžovatelka se neztotožňuje s názorem krajského soudu, že z odvolání pisatelky nelze vyvodit úmysl obrátit se na soud. Poukazuje na to, že podání je označeno „odvolání proti rozhodnutí o starobním důchodu“, takže toto označení jednoznačně směřuje uvedené podání k dalšímu řízení. Nemůže se však jednat o řízení správní, když napadené rozhodnutí nabývá právní moci dnem jeho doručení žalobkyni a opravné prostředky se v řízení správním nepřipouštějí. Uvedenou pravomocností napadeného rozhodnutí je tedy dána nemožnost stěžovatelky pokračovat ve správním řízení, jak požaduje soud. Vůle pisatelky řešit věc soudní cestou je dána i obsahem odvolání, byť stručným. Žalobkyně žádá opětovné řízení o svém starobním důchodu, neboť nesouhlasí s jeho výší ani s výší výpočtového základu.

Stěžovatelka rovněž není toho názoru, že by odvolání směřující proti rozhodnutí o starobním důchodu, byť neoznačenému datem, avšak obsahující napadený výrok (výše starobního důchodu), bylo v rozporu s právními předpisy a je tedy nepřipustné. Pokud je žaloba v rozporu s právním předpisem tím, že vykazuje vady, přichází v úvahu aplikace ustanovení § 37 odst. 5 a § 71 s. ř. s.

Stěžovatelka dále soudu vytýká, že zastavil řízení a věc vrátil stěžovateli podle § 104 odst. 1 o. s. ř., když v soudním řízení správním platí pro zastavení řízení speciální ustanovení § 47 s. ř. s., jelikož podmínky tohoto ustanovení, taxativně vyjmenované, nebyly splněny, nelze řízení zastavit, natož věc vrátit stěžovateli zpět k dalšímu řízení. Pokud by totiž zákonodárce potřebu takového procesního postupu v soudním řízení správním předpokládal, došlo by k jeho zakotvení do s. ř. s. a neponechal by možnost jeho použití pouze na analogii zákona. Aplikace § 104 o. s. ř. je podle názoru stěžovatelky účelová a pro použití analogie tohoto zákona v tomto případě nejsou důvody. Není-li splněna podmínka řízení, soud odmítne návrh usnesením podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nelze rovněž souhlasit se soudem v tom, že toto ustanovení nelze aplikovat, neboť tu nejde o návrh adresovaný soudu. Stěžovatelka odkazuje soud na § 72 odst. 1 s. ř. s., podle něhož je lhůta pro podání žaloby zachována, byla-li žaloba ve lhůtě podána u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje.

Vzhledem k nesprávnému právnímu posouzení věci krajským soudem navrhuje stěžovatelka, aby Nejvyšší správní soud usnesením Krajského soudu v Ústí nad Labem zrušil a věc tomuto soudu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení krajského soudu ve smyslu § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Ze spisu krajského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatelka krajskému soudu postoupila podání H. K. proti svému rozhodnutí. Toto podání zní takto: „Věc: Odvolání proti rozhodnutí o starobním důchodu. Odvolávám se proti rozhodnutí o výši starobního důchodu. Nesouhlasím s výší výpočtového základu a žádám o opětovné přehodnocení. S pozdravem H. K.“

V projednávané věci jde o posouzení, který státní orgán - zda soud nebo žalovaný správní orgán, či oba - má zákonem stanovené povinnosti směřující k odstranění vady podání, které je adresováno správnímu orgánu, z jehož obsahu lze dovodit, že podatel se jím domáhá přezkoumání rozhodnutí správního orgánu soudem.

Podle § 72 odst. 1 s. ř. s. je lhůta (k podání žaloby proti rozhodnutí správního orgánu) zachována, byla-li žaloba ve lhůtě podána u správního orgánu, proti jehož rozhodnutí směřuje. V této souvislosti ani soudní řád správní ani žádný jiný právní předpis nestanoví správnímu orgánu povinnost odstraňovat vady podání. Náležitosti žaloby ve správním soudnictví jsou stanoveny v § 71 odst. 1 s. ř. s. Nemá-li žaloba stanovené náležitosti, jedná se o vady podání (žaloby) a jejich odstranění soudní řád správní ukládá soudu. Podle § 37 odst. 5 s. ř. s. předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen.

V projednávané věci je tedy úkolem soudu, aby postupem podle § 37 odst. 5 s. ř. s. odstranil vady podání (a v tomto rámci nepochybně zjistí i to, zda žalobkyně se chce domáhat svého práva u soudu ve správním soudnictví). Teprve výsledek postupu podle § 37 odst. 5 s. ř. s. určí soudu jeho další procesní postup. Námitka, že soud neměl řízení zastavovat podle § 64 s. ř. s., § 104 odst. 1 o. s. ř., nýbrž měl návrh odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., je vzhledem ke shora uvedenému zjevně předčasná a Nejvyšší správní soud se jí nezabýval.

Nejvyšší správní soud kasační stížnost právně posoudil podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a shledal, že je důvodná. Proto napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Krajský soud je v dalším řízení vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). Krajský soud pak v novém rozhodnutí rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. února 2005

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu

